

У 204. ваздухопловној бригади
поводом Дана авијације

ТРАДИЦИЈА ЈЕ КЉУЧ УСПЕХА

Пише Душан ГЛИШИЋ

Припадници ескадрила 204. ваздухопловне бригаде оспособљени су за извршавање свих наменских задатака: од непрекидне контроле и заштите суверенитета ваздушног простора Републике Србије, преко подршке снагама Војске Србије, превозења ваздушним путем, али и учешћа у међународној војној сарадњи и мировним операцијама, па до пружања подршке цивилним структурама у случају природних и других непогода

Има ли ишта логичније уочи 2. августа, Дана авијације, него рећи коју реч више о 204. ваздухопловној бригади и њеним моћним ескадрилама, о њеним пилотима и техничарима, који мада не чине део специјалних јединица Војске Србије, нису ништа мање популарни. Уосталом прошле и ове године о 204. ваздухопловној бригади јавност је сазнала више него за последње две деценије. Углавном због моћних *двадесетдвевейки* којима је појачана оперативна способност јединица бригаде и за дужи низ година осигурана ефикасна заштита неба над Србијом. Али и због веома успешних активности презентованих на вежбама на којима су пилоти приказали висок ниво ватрене и тактичке обучености.

Скривени од погледа на удаљенијем делу аеродрома „Пуковник пилот Миленко Павловић”, паркирана су два наоружана авиона МиГ-29, отворених пилотских кабина и очигледно спремни за полетање. У згради крај њих двојица пилота различитих чинова, година и радног искуства. Командир дежурне јединице мајор Александар Маринковић истиче да су обавезни да за три минута буду у кабини, спремни за извршење задатка. Одговорног и борбеног, „ратног” и у миру. Њихово „подизање” може да значи да је нека летелица нарушила ваздушни простор изнад Србије. Или тек има намеру да то учини. Задатак им је да провере о чему се ради. Да се увере у идентитет најавље-

не летелице, или ненајављену испрате из ваздушног простора који чувају, пруже помоћ посадама у ваздуху у случају отказа неког уређаја, провере радио-везу... Понекад учествују и у почасној пратњи авиона са уваженим гостима, државницима који посећују нашу земљу. Дежурна јединица је непрекидно спремна за извршавање задатака. За њих нема слободан дана, нема празника, нема одмора.

– Увежбани смо за извршавање свих предвиђених задатака. Иако је време реаговања максимално скраћено, рутина нам помаже да све обавезе извршимо без грешке. Уосталом, то нам је посао и мада има стреса, сводимо га на најмању могућу меру – каже капетан Димитрије Станковић, наставник летења.

ПРОШЛОСТ ОБАВЕЗУЈЕ

Представљајући јединицу поводом празника авијације, начелник штаба 204. ваздухопловне бригаде пуковник Милан Еленков објаснио је у чему је тајна успеха 204. ваздухопловне бригаде.

– Ове године обележавамо 72 године успешног трајања. У поносу који свакодневно осећамо јер настављамо

традиције херојског 6. и 204. ловачког авијацијског пука, али и Прве српске ескадриле, лежи тајна нашег успеха, тајна наших напора, тајна нашег прегалаштва. Када се осврнемо на сопствене почетке, на богато историјско наслеђе, на тренутке славе, али и на тешка времена у којима

нисмо попуштали, не преостаје нам ништа друго него да резултатима нашег рада данас покажемо дубину свог поштовања и према нашој историји и према свима онима који су стварајући нашу авијацију у њу уградили своју младост, знање и животе! – истакао је пуковник Еленков.

Припадници ескадрила 204. ваздухопловне бригаде оспособљени су за извршавање свих наменских задатака: од непрекидне контроле и заштите суверенитета ваздушног простора Републике Србије, преко подршке снагама Војске Србије, превозења ваздушним путем, али и учешћа у међународној војној сарадњи и мировним операцијама, па до пружања подршке цивилним структурама у случају природних и других непогода. У тој реченици су задаци из све три мисије бригаде, која у свом саставу има 101. ловачко-авијацијску ескадрилу, популарне „витезове”, 252. школско тренажну ескадрилу, „курјаке са Ушћа”, у ко-

Повећан је укућни налет илоћа у односу на раније године, реализована су бројна дојева таћања, од којих посебно истичем значајне резултате постојнуће на вежди „Муњевити удар 2021”, на којој је проверена и потврђена висока особљеност наших припадника

ЗНАЧАЈНЕ БОРБЕНЕ МОГУЋНОСТИ

Јединица чије традиције наставља 204. ваздухопловна бригада – 204. ловачки пук – формирана је 2. децембра давне 1949. године на Аеродрому „Земуник“. У другој половини следеће године пук пребазира на Аеродром „Земун“, а 15. маја 1951. прелази на новоизграђени аеродром у Батајници, где јединица остаје до данас. За 72 године постојања кроз јединицу је прошао велики број људи и технике, од авиона Јак-3 до Миг-29.

– Зна се, истичу у 204. ваздухопловној бригади, јединица је увек била опремљена савременом ваздухопловном техником и поседовала је значајне борбене могућности. Висок професионализам њених припадника носио је обавезу сталног усавршавања, доказане стручне и борбене способности, снажан колективни дух и несаломиви морал.

јој настају будући летачки асови наше авијације, 890. мешовиту хеликоптерску ескадрилу, или популарне „пегазе”, 138. транспортну авијацијску ескадрилу, 24. ваздухопловно-технички батаљон чији припадници не признају неотклоњиве кварове, 17. батаљон за обезбеђење летења и 177. артиљеријско-ракетни дивизион за противваздухопловна дејства који брине о одбрани аеродорома од напада из ваздушног простора. Све јединице базирају на аеродрому „Пуковник пилот Миленко Павловић”, највећем војном аеродрому у Србији, али по потреби користе и аеродром у Ковину.

НЕПРЕКИДНО ОДРЖАЊЕ И ЈАЧАЊЕ ОПЕРАТИВНЕ СПОСОБНОСТИ

Иако се извршавање многобројних задатака додељених бригади ове године одвијало у посебним условима, првенствено због пандемије вируса корона, јединице су редовно успешно извршавале све обавезе, понекад и надмашујући резултате постигнуте 2020. године. На својим вежбама „Зима”, „Моба”, „Слободно небо”, „Муњевити удар”, „Air

Solution” и „Соко”, као и на вежбама других јединица на којима су припадници бригаде имали учешћа, попут вежби „Небо”, „Одговор”, „Грифон” и „Јабланица”, по општој оцени приказали су висок степен оперативних способности и обучености. Такав успех постигнут је константним одржањем и унапређењем способности непрекидне контроле и заштите суверенитета ваздушног простора, окончањем планиране обуке кадета Војне академије, али и непрекидним слањем припадника на школовање и обуку за нове ваздухоплове и друга средства, како у земљи, тако и у иностранству, чиме су започели стварање тако потребних нових генерација пилота и другог високо квалификованог кадра. Сви они ће, каже пуковник Еленков, бити окосница и носиоци моћи ваздухопловства у наредном периоду.

– Нисмо изненађени постигнутим резултатима, који су производ свега што смо учинили у претходном периоду. Повећан је укупни налет пилота у односу на раније године, реализована су бројна дојева гађања, од којих посебно истичем значајне резултате постигнуте на вежби „Муњевити удар 2021”, на којој је проверена и потврђена висока оспособљеност наших припадника и квалитет наших програма обучавања, као и способност планирања, организовања и извођења сложених задатака. До краја године планирано је учешће на вежбама у Бугарској почетком септембра, „Небески мост” средином истог месеца, „Мањача”, „Словенски штит” и „Барс” октобра ове године. Нема сумње да ћемо и ту показати сличне, ако не и боље резултате – истакао је пуковник Еленков, који је подсетио и на учешће припадника 204. ваздухопловне бригаде у гашењу пожара хеликоптером ХТ-49.

Пријемом и увођењем у оперативну употребу одређеног броја ваздухоплова и нових средстава за опслуживање летелица, процес опремања јединице није завршен, напомиње пуковник Еленков.

– Поред примљена три модернизована авиона МиГ-29 СМ, у наредном периоду очекује нас модернизација преосталих авиона МиГ-29 на стандард СМ и увођење у употребу савремених ваздухопловних убојних средстава, чиме наше оперативне способности подижемо на још виши ниво. Посебну пажњу посвећујемо обуци кадета и младих пилота по наставном плану и програму Војне академије, као и селекцији

Пуковник
Милан Еленков

Када се осврнемо на својствене њочейке, на догађај историјско наслеђе, на њренујке славе, али и на њешка времена у којима нисмо њоушћали, не њреостјаје нам нишћна друго нејо да резултатјима нашеј рада данас њокажемо гудину свој њошћовања и њрема нашој историји и њрема свима онима који су стварајући нашу авијацију у њу ујрадили своју младосћ, знање и животије

Потпуковник
Милош Кујунџић

Посао у ескадрили не може да се ради без љубави. Ко воли авионе, тимски рад и дух колективна, месћо му је међу нама. Овим се не завршава њроцес обучавања њтехничкој кадра, а њајминј је њрави, јер већ њраје смена њенерација, ња колеје једва чекају да знање и искуство њренесу млађима.

кандидата за Војну академију. Тренутно су у јединици, на школовању, кадети четврте и пете године (141 и 142. класа) Војне академије, који извршавају налет на авионима „ласта” и „супергалеб” Г-4 и хеликоптеру Ми-17.

Пријем ваздухопловно-техничког официрског и подофицирског кадра школованог на Војној академији и Средњој војној стручној школи, као и сарадња са Ваздухопловном академијом „Петар Драпшин”, омогућавају јединици попуно неопходним кадром који може да одговори свим изазовима који се пред њих постављају. Истовремено, свакодневно се залажемо да унапредимо услове у којима живимо и радимо, каже пуковник Еленков, додајући да бригада има и обавезе које проистичу из значаја аеродорома на којем базирају.

– Сведоци смо све бројнијих посета највиших државних и војних званичника, боравка страних делегација, слетања и успешног прихвата више десетина различитих страних и домаћих ваздухоплова, многобројних превозења ваздушним путем, прихвата наоружања и војне опреме за потребе Војске Србије, приказа и вежби. Са поносом желим да закључим да је све то резултат наше заједничке одговорности и заједничког рада, са јасно исказаним и дефинисаним циљевима, приоритетима и визијама, чиме смо успешно надоградили темеље за даљу будућност – истакао је начелник штаба 204. ваздухопловне бригаде пуковник Милан Еленков.

ЕФИКАСНА ПОДРШКА

Један од људи од којих зависи много тога у бригади свакако је и помоћник команданта за подршку потпуковник Милош Кујунџић. Он организује, обједињава и контролише рад одсека за људске ресурсе, логистику, телекомуникације и информатику и групе за цивилно-војну сарадњу. Прати стање попуне кадром у команди и потчињеним јединицама и предлаже приоритете за попуно, одговоран је за функционисање телекомуникационих и информационих система, заштите података, планирање и реализацију материјално-финансијског плана, организацију и реализацију логистичке подршке у команди и потчињеним јединицама и стање морала. Зато од њега сазнајемо и шта је учињено на побољшању инфраструктуре последњих неколико година.

– Стање инфраструктуре на аеродрому се константно унапређује. Овде пре свега мислим на изградњу и реконструкцију система светлосног обележавања, изградњу два нова хангара за смештај ваздухоплова, планирану изградњу надстрешница за ловачке авионе. У циљу обезбеђивања оптималних услова за функционисање аеродрома „Пуковник-пилот Миленко Павловић” за потребе слетања ноћу и у условима смањене видљивости, повећање оперативне способности јединица за одбрану суверенитета ваздушног простора, обезбеђење извођења обуке пилота и кадета Војне академије и стварање услова за пружање помоћи цивилним структурама у случају елементарних непогода, у 2020. години су изведени, а средином априла и примљени радови на реконструкцији постојећих елемената и изградњи новог, савременог система светлосног обележавања обе полетно-слетне стазе и маневарских површина, који је у односу на претходни систем из 1979. године значајно унапређен и усклађен са важећим прописима ваздушне пловидбе, препорукама и међународним стандардима (*EuroControl* и *ICAO*). Изградња система светлосног обележавања капија за хеликоптере и полетно-слетних места, која је такође обухваћена Главним пројектом реконструкције и изградње система светлосно сигналног обележавања, отпочела је у јуну и радови су још у току. Поред тога у завршној фази је израда хангара за смештај авиона дежурне јединице у систему ПВО, чиме ће се значајно побољшати услови чувања ловачког пара авиона. Такође је у току рад на пројекту изградње надстрешница за авионе типа Л-18 и НЛ-18. Изградња новог хангара за смештај дозвучне авијације је у току, а његовом изградњом, чији је завршетак планиран до краја године, значајно ће се унапредити услови за рад ваздухопловно-техничког састава јединице – каже потпуковник Кујунџић.

Оно што највише занима све заљубљенике у авионе и хеликоптере је попуна јединице младим техничарима. Познаваоци истичу да се за успешну реализацију лета једног ваздухоплова, поред пилота, ангажује бар још двадесетак пратећих професија. О томе потпуковник Кујунџић каже:

– Посао у ескадрили не може да се ради без љубави. Ко воли авионе, тимски рад и дух колектива, место му је међу нама. Овим се не завршава процес обучавања техничког кадра, а тајминг је прави, јер већ траје смена генерација, па колеге једва чекају да знање и искуство пренесу млађима. Упорно се ради на попуни јединице техничким особљем и у претходном периоду је остварен значајан напредак. Команда Ратног ваздухопловства и противваздухопловне одбране Војске Србије расписала је конкурс за пријем подофицира ваздухопловнотехничке службе у 204. ваздухопловну бригаду. Прилику да стану у плави строј и стекну прве подофицирске чинове добило је 40 пунолетних младих и девојака, који су испуњавали услове конкурса и остварили најбоље резултате на селекцији и потом на курсу. Након завршетка курса ти млади људи који су маштали о професионалној војној каријери, они којима је драга плава униформа, добили су шансу да раде на најсавременијим ваздухопловима које наша Војска има. Након завршетка школовања 47. класе ССВШ и промовисања у прве подофицирске чинове, бригада је раширених руку примила у свој састав нове подофицире ваздухопловнотехничке службе за дужност техничара за радио-радарску опрему. Успешно смо, по окончању Основног курса за подофицире, увели у дужност подофицире службе телекомуникација и ваздухопловнотехничке службе, чиме су и они ступили у поносни строј бранилаца неба Републике Србије.

У 204. ваздухопловној бригади истичу да на аеродрому базира много различитих типова ваздухоплова клипне, подзвучне и надзвучне авијације. Поред сопствених, неретка су слетања и полетања и других типова ваздухоплова, домаћих и страних, чије опслуживање успешно извршавају захваљујући искусном, добро обученом кадру који се читав радни век индивидуално и колективно усавршава. Сви они имају заједнички задатак – да авион полети, изврши задатак и безбедно се врати на матични аеродром. У том процесу учествује велики број техничког састава различитих специјалности. Авион у лету је врх леденог брега, а оно што је припрема, опслуживање и обезбеђење за лет остаје испод површине, мање видљиво. Такве задатке извршава велики број људи, са огромним знањем, искуством и радом на техници којом рукују.

Фото: Горан Станковић и Игор Салингер

